

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΟΜΑΔΑ Α΄

A1. Να χαρακτηρίσετε το περιεχόμενο των παρακάτω περιόδων ως Σωστό ή Λανθασμένο και να διορθώσετε όσες περιόδους είναι λανθασμένες.

1. Η Ελλάδα βγήκε κερδισμένη από τους βαλκανικούς πολέμους καθώς αύξησε τα εδάφη της κατά 80 % περίπου.
2. Τη λύση του ζητήματος της ύδρευσης της χώρας ανέλαβε η βρετανική εταιρεία Ούλεν το 1925.
3. Με τη διχοτόμηση της δραχμής το 1926 το κράτος απέκτησε 1.200.000 δραχμές.
4. Το 1911 ο προϋπολογισμός του ελληνικού κράτους ήταν πλεονασματικός.
5. Την αστική αποκατάσταση ανέλαβε κυρίως το κράτος.

Μονάδες 5

A2. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων:
ΕΑΠ, κλήριγκ, υπηρεσία Παλινοστήσεως και Περιθάλψεως, Οργανισμός

Μονάδες 12

A3. Τι γνωρίζετε για τη διοίκηση της Τραπεζούντας την περίοδο 1916-18 και για τη δράση του Χρύσανθου στο Εριβάν;

Μονάδες 10

A4. Να αναφερθείτε στα προσφυγικά ρεύματα προς την Ελλάδα από τη Βουλγαρία και τη Ρωσία την πρώτη εικοσαετία του 20^{ου} αιώνα.

Μονάδες 13

A5. Τι γνωρίζετε για τις ελληνοτουρκικές συμφωνίες του Ιουνίου και Οκτωβρίου 1930, τις αντιδράσεις των προσφύγων απέναντι σε αυτές και τα αποτελέσματα τους σε σχέση με τις εκλογές του 1932 και 1933;

Μονάδες 10

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα παραθέματα να απαντήσετε στα εξής: α) Κάτω από ποιες συνθήκες ο Χ. Τρικούπης δημοσίευσε το άρθρο «Τίς πταίει»; [Μονάδες 15] και β) ποιες υπήρξαν οι συνέπειες της πρότασής του για την πολιτική ζωή της χώρας [Μονάδες 10]

ΠΑΡΑΘΕΜΑ 1

Από άρθρο του Χαριλάου Τρικούπη στην εφημερίδα «Καιροί» την 29η Ιουνίου 1874

Τίς πταίει;

«Αφ' ότου κατά το 1868 εγκαθιδρύθη η αρχή των κυβερνήσεων μειοψηφίας, παν νέον βήμα της εξουσίας μαρτυρεί περί του σκοπού, εις τον αυτή αποβλέπει[...]. Ο κ. Βούλγαρης, ο κ. Ζαΐμης, ο κ. Δεληγεώργης υπήρξαν όργανα μιας και της αυτής πολιτικής, εκτελεσται ενός και του αυτού σχεδίου. Ουδείς αυτών εκλήθη εις την εξουσίαν καθ' υπόδειξιν των αντιπροσώπων του Έθνους, ουδείς αυτών εξεπροσώπευσεν εν τη αρχή τας ευχάς του Έθνους. Και οι τρεις υπήρξαν πρόεδροι προσωπικής κυβερνήσεως, τουτέστιν υπηρέτα μιας και της αυτής θελήσεως ενεργούσης, οτέ μεν δια τούτου, οτέ δε δι' εκείνου.[...] Αλλ' η διοικητική καχεξία και τα κατά τας εκλογάς όργανα δεν είναι έργον εξουσίας εκπροσωπούσης την πλειοψηφίαν της Βουλής και, επομένως, ευθυνούσης δια των πράξεών της το Έθνος. Είναι έργον ανθρώπων οφειλόντων την υπουργικήν αυτών ύπαρξιν εις μόνην την απόλυτον χρήσιν της εν τω Συντάγματι αναγεγραμμένης υπέρ του Στέμματος προνομίας του διορισμού και της παύσεως των υπουργών. Ο κ. Βούλγαρης, ότε μετά την αποσύνθεσιν της εν τη τελευταία Βουλή συμμαχίας των κομμάτων εκλήθη εκ νέου εις την εξουσίαν μόλις δώδεκα αριθμεί φίλους εν τη Βουλή. Επτά ηρίθμει φίλους ο κ. Δεληγεώργης, ότε εγένετο Πρωθυπουργός κατά το 1872 και διέλυσεν την τότε Βουλήν. Μόλις δε είκοσι πέντε βουλευτών προίστατο ο κ. Ζαΐμης προ της εν έτει 1869 διαλύσεως της Βουλής. Καλούνται εις την εξουσίαν κυβερνήσεις αποκρουόμεναι παρά της πλειοψηφίας του Έθνους, χορηγείται εις αυτάς η διάλυσις της Βουλής και συνάμα παν μέσον επηρεασμού των συνειδήσεων του λαού και νοθεύσεως των εκλογών, και λέγομεν ύστερον, ότι πταίει ο λαός δια την τοιαύτην κατάστασιν. Τι δύναται ο λαός κατ' αυτής; Ουδέν άλλο ή να επαναστατήση[...] Ίνα επέλθη θεραπεία, πρέπει να γίνη ειλικρινώς αποδεκτή η θεμελιώδης αρχή της κοινοβουλευτικής κυβερνήσεως, ότι τα υπουργεία λαμβάνονται εκ της πλειονοψηφίας της Βουλής»

« Περὶ Χ. Τρικούπη », Ανάλεκτα, τ. Α' (ΙΔ), Αθήνα 1912, σ. 427-434.

ΠΑΡΑΘΕΜΑ 2

Βασιλικός λόγος στη Βουλή, 11 Αυγούστου 1875.

«Όπως πλήρης υπήρξεν ο προς τα δικαιώματα του λαού περί την εκλογήν των βουλευτών σεβασμός της κυβερνήσεώς μου, ούτως ενδελεχής θέλει είσθαι η παρ' εμού αναγνώρισις των από του γράμματος και του πνεύματος του συντάγματος στηριζομένων προνομίων των εκλεκτών του Έθνους. Αι προνομίαι αύται της Βουλής ανταποκρίνονται προς καθήκοντα επιβαλλόμενα εις αυτήν. Απαιτών ως απαραίτητον προσόν των καλουμένων παρ' εμού εις την κυβέρνησιν του τόπου την δεδηλωμένην προς αυτούς εμπιστοσύνην της πλειονοψηφίας των αντιπροσώπων του Έθνους, απεκδέχομαι ίνα η Βουλή καθιστά εφικτήν την ύπαρξιν του προσόντος τούτου, ου άνευ αποβαίνει αδύνατος η εναρμόνιος λειτουργία του πολιτεύματος.»

ΙΕΕ, ΙΓ', σ. 295

Β2. Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και τα στοιχεία των παραθεμάτων α) να ορίσετε το βενιζελισμό, β) να αναφερθείτε στο ρόλο που έπαιξαν οι αστοί της διασποράς στην ευόδωση του προγράμματος του Βενιζέλου και γ) να επισημάνετε τη διαφορά της Μεγάλης Ιδέας όπως εκφράστηκε από το Βενιζέλο σε σχέση με την «παραδοσιακή πολιτική ολιγαρχία.»

Μονάδες 25

ΠΑΡΑΘΕΜΑ 1

Οι επεκτατικές επιχειρήσεις των Ελλήνων, που ως το 1900 απέβλεπαν κυρίως στη διεύρυνση της «πολιτιστικής» και οικονομικής εμβέλειας, θα πάρουν στο μέλλον άμεσα πολιτική μορφή. Γάλλοι και Άγγλοι αξιωματικοί αναδιοργανώνουν τον ελληνικό στρατό, που με τη μορφή άτακτων ομάδων πολεμάει άλλωστε στη Μακεδονία ενάντια στις βουλγαρικές ομάδες, που από την πλευρά τους εκπαιδεύονται από Πρώσους αξιωματικούς. Όλοι οι οικονομικοί πόροι των Ελλήνων διοχετεύονται σε αυτήν την «ύψιστη εθνική προσπάθεια» και για πρώτη φορά οι μεγαλοκεφαλαιούχοι όχι μόνο δεν συντίθενται αλλά και συμμετέχουν ενεργά. Η επαπειλούμενη άμεση αντιπαράθεση των βαλκανικών εθνικισμών, που αντιστοιχούσε σε μία αύξουσα ένταση ανάμεσα στις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις του κέντρου, δεν τους άφηνε πια περιθώρια εκλογής. Το οικονομικό του μέλλον εμφανιζόταν τώρα πια σαν συνάρτηση της δυνατότητας του ελληνικού κράτους να επιβάλει, πάντοτε με τη βοήθεια της Αγγλίας, ένα διαμοιρασμό όσο το δυνατό συμφερότερο... Όταν λοιπόν το 1910 ο Βενιζέλος κατέλαβε την εξουσία, η ελληνική μεγαλοαστική τάξη για πρώτη φορά αποδέχτηκε ομόφωνα να ρίξει το πολιτικό και κυρίως το οικονομικό της βάρος, στην προετοιμασία της αναδίπλωσης των «εθνικών πεπρωμένων».

Κ. Τσουκαλά, Εξάρτηση και αναπαραγωγή, σελ. 364

ΠΑΡΑΘΕΜΑ 2

Η πολιτική φιλοσοφία του βενιζελισμού της πρώτης περιόδου, αυτής που έμεινε στην Ιστορία ως περίοδος της Ανόρθωσης, συνίστατο στην επιδίωξη της δημιουργίας ενός αφατρίαστου και μη υποταγμένου σε τοπικά ή κομματικά συμφέροντα κράτους δικαίου, κράτους με εκσυγχρονισμένη διοικητική μηχανή, προωθημένες κοινωνικές και οικονομικές λειτουργίες, ενιαία συνολική αντίληψη των εθνικών ζητημάτων και ευρύτερο στόχο τη λειτουργική, οικονομική και πολιτιστική ενσωμάτωση στη Δύση μίας αστικοποιημένης και γεωγραφικά διευρυμένης Ελλάδας.

[...] Η Μεγάλη Ιδέα είχε, για την παραδοσιακή πολιτική ολιγαρχία, ένα απροσδιόριστο και ανεπεξέργαστο περιεχόμενο, ήταν αποσυνδεδεμένη από κάθε άλλη βλέψη - πέρα ίσως από τη χρησιμοποίησή της για την αποθάρρυνση και εκτόνωση κάθε κοινωνικής διεκδίκησης - και, κυρίως, δεν προϋπέθετε καμία γενικότερη διεθνή προετοιμασία ή εκσυγχρονισμό και αναδιοργάνωση της κρατικής μηχανής.

Ελευθέριος Βενιζέλος, Από την Τουρκοκρατούμενη Κρήτη στον Εθνικό Διχασμό, Θανάσης Διαμαντόπουλος, κεφ. ΣΤ. Ιδεολογικές και πολιτικές συντεταγμένες, εκδ. Τα Νέα-Ιστορία, σελ. 171, 177

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

**ΓΑΛΟΥΝΗ ΜΑΡΙΑ - ΔΟΥΔΟΥΜΗ ΕΛΙΝΑ
ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ - ΣΥΡΜΟΣ ΜΙΑΤΟΣ
ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΨΩΜΑ ΑΡΕΤΗ**

